

Ірина Гарець, Юлія Гончар, Тетяна Киценко, Оля Мацюпа

ЧОТИРИ НАНООПЕРИ

Музичні театральні мініатюри про подію та відлуння, китів і гриби, магію і втрату, ніч і туман

1. ЖІНКА ТА ЛАЙНО (Тетяна Киценко)

мене звать Україна,
тисячоліття тому називалася Русь,
маю я чорноземи славетні.
бо все лайно, що приходить сюди,
переробляю на добриво:
землі у мене родючі,
дуже-дуже-дуже родючі

shite - лайно! лайно! лайно!

shit - гівно! гівно! гівно!

...oh, holy shit!...

купи лайна, гори гівна стають гноєм,
гній - перегноєм,
перегній - чорноземом,
на чорноземі буде квітучий Едем,
Україна стане Едемом!

безумна людина жбурляється екскрементами,
безумна країна - кулями і ракетами
від сусіда, що вкрав ім'я мое - Русь,
смердюче гівно валить на землю МОЮ -
тож бий - або махай лопатю!
розкидаймо лайно,
поки воно не поглинуло нас
в бридкій зливній ямі!
...oh, holy shit!...

летять ворожі гелікоптери,
ракети, чуєш, бахають?
а то трррах-пах-пах! - звучать, як феєрверки,
але живіт землі розпанахують!
мати-китиця кричить за своїм малюком -
підводься, бери в руки зброю:
бий - або махай лопатю
нехай весь твій гнів стане потужним снарядом!

танковий металобрухт - в переробку,
тіла ворогів най удобрюють наші поля, без надгробків:
з ла ла ла ла ла лайном припрешся -
в ла ла ла ла ла лайно повернешся!

у мене є два обличчя:
добрим я повертаюсь до світу,
злим дивлюся в лице ворогам
бачили мої роги? це роги священної корови,
послід мій гноєм стає -

це Holy shit!

жах, лють, горе, страждання, помста, обурення,
розпач, відроза і смуток, тривога, біль, страх -
з цього навозу вирощуй рослини прекрасні:
з гніву - ковили,
з ненависті - вербу,
з огиди - вишневі дерева

ми - гриби із міцелію Всесвіту,
прекрасні лотоси, що ростуть із болота
no mud, no lotus!
ми - Holy shit!
ми - Holy shit!

нашу програму написано вітром:
знову навчитися
чути у феєрверках не вибухи, смерть та війну - але свято,
свято вишневого цвіту
...oh, holy shit!...

завод з переробки лайна - ON!
заповзято, невпинно, невтомно, come on!
без перерви на сон та обід:
гівно - на вишневий цвіт
гівно - на вишневий цвіт
гівно - на вишневий цвіт

дні, місяці, роки -
час, час,
час плине і перетравлює все:
і послід священної корови,
і отруйне вороже лайно
стають чорним добривом -
розкішним, м'яким і пухким,
легким і духмяним,
що пахне надією
на прийдешній врожай!
ла ла ла ла ла
лайно стає чорноземом -
але тільки коли добряче полежить:
ракети, переосмислені, вже не бентежать

лайно! лайно! лайно!
гівно! гівно! гівно!
...oh, holy shit!...
купи лайна, гори гівна стають гноєм,
гній - перегноєм,
перегній - чорноземом, на чорноземі буде квітучий Едем,
Україна стане Едемом!

2. ГРИБИ (Юлія Гончар)

Я плачу. Ручка, що стирається, закінчилась. Я втомилась. Просто треба іти спати. Я нічого ще не написала. Я напружена. У мене все чешеться. З деякими людьми важко комунікувати. Лист знову повернений адресату. Мені. Заснути не вийшло. Писати не вийшло. Як бути з /// чому вона мене так тригерить? Як вірно (не)реагувати? Лікарка сказала дотримуватись дієти. Жодних антикомпліментів, але важити 67 кг при ваших звичайних 57 кг...Сльози приносять полегшення. Мені треба розказати історію про гриби. Сьогодні ЛП приклала вухо – слухавку до мого животу та ми слухали серцебиття і ворухіння нового. Посудомийка вправно займається своєю справою, голуби на пероні Варшави їбуться і цілуються потім. Я плачу, набираю вагу, хочу допомоги – написати, розказати, поплести, менше їсти шоколаду. На огляді ще був момент:

ЛП: Лягай на кушетку!

Я полізла на крісло.

ЛП: На кушетку кажу!

Я зняла штани, як виявилось, робити цього не треба було.

ЛП: Навіщо зняла?

Я: Щоб ви на мої ноги подивились.

Тоді вона злегка доторкнулась до моїх ніг, сказала, що на УЗД дозатор зручніший і їй потрібен такий же.

У вікні в будинку навпроти гріється на підвіконні рудий кіт. У мене з'являється відчуття тепле, приємне: ніби повертаюсь зі школи весною, вулицями біжить вода, тепло і неминуче переможе тепло і життя, руде світло у вікнах, секс навколо – стає навіть соромно за життя, воно таке з домашньою провиною – напіввідкриті двері, зелений папуга на бильцях нашого балкону, я їм суп, і це все в Києві – де папуги літають в обмеженому просторі, їх тут на природі не зустрінеш. А тут стається диво і він дивиться просто на мене.

Розглядати людей, розглядати тварин, розглядати гриби так цікаво, як передати текстом це життя? Як передати звуком це життя? Як відтворити творити творити

Як звучить помираючий гриб? Чи він відчуває кінець існування цієї форми буття? Чи він плаче за втраченим міцелієм, за розпорошеними спорами, чи знає свій рід? Як інші гриби збираються навколо нього, почувши той...шепіт? Розказують, перебиваючи один одного одна одну одні одних свої історії життя. Я знаю німецьку і можу розказувати історії німецькою, як-то казки братів Грім, Братів Грамм, Братів Грибів, Гратів Брамм..Я співатиму турецькою. Я покажу мовою жестів свій таємний перформанс. Я інтровертка з дитинства, мені і зараз важко проявляти ініціативу, коли всі засинають, переходять у простір альфа-хвиль, я співаю їм свої коліскові. Вони не оцінять? Вони аплодуватимуть вранці своїм снам, а не мені. Але хто ж як не я навіюю на них ці сни? Мені достатньо приємного солодкого відчуття тихої радості, тихості. Ця тихість – особливість нашого роду. Наше плем'я негаласливе. Ось і спати хочу. Коли нас нарешті відпусте? Коли людство перестрибне Калі-Югу? Чи маю насолоджуватись цим? Я краще постукаю ой послухаю стукіт колес потяга, вдивлюсь в темряву за вікном і уявлю себе як це зараз – бути з того боку темряви, стояти обабіч дороги чи геть глибоко в

нетрях лісу. Засинати з настільним світильником у формі Дональда Дака ще з дитинства, це ще в дитинстві. Засинати, бачити сни і чути її колискову...

3. ЧАС І БЕЗОДНЯ (Ірина Гарець)

Я боюся виходити звідси

Мені тут тепло і все зрозуміло.

Я ліпше вам розкажу казку. Я люблю казки. Напевно наразі час казки. До мене Час ще не прийшов.

Він прийшов для казки.

Колись давно, а можливо недавно жила собі глибока Безодня. Вона була наповнена Туманом і Ніччю.

Було тихо, спокійно і стабільно. Настільки стабільно, спокійно і тихо, що нічого не відбувалося.

Безодню це влаштовувало. Вона панувала над усім.

Але одного разу до Безодні завітав Час. Вона запросила його до себе, щоб він був її вірним слугою.

Час не захотів бути слугою Безодні. Тоді Безодня вирішила знищити Час. Але це було неможливо.

Час знищити не можна. Тоді Безодня спробувала пришвидшити його.

Час розсміявся у відповідь. Не

вдалося Безодні і уповільнити Час. Вона була розчарована. Час все вирішує сам за себе, він вільний і

незалежний. Саме Безодня сказала вперше цей вираз : Прийшов мій Час.

Коли він приходить починає щось відбуватися. В цей раз теж сталося щось... Туман помітив, що Ніч

прекрасна, а Ніч зрозуміла, що Туман неймовірно привабливий.

Вони закружляли в танці. Спочатку

повільно, але потім все стрімкіше і стрімкіше, немов вихор.

Обійми ставали міцнішими, вихор

стискався і перетворився на яйце . Яйце розкололося і

з'явилася Земля і Небо.

Небо і Земля пам'ятають танець з якого вони народилися. В кожній маленькій частинці, яка наповнює

землю і небо цей танець триває. Він не має початку і кінця, немає рівних ліній.. Рух не припиняється.

Навіть якщо ми цього не бачимо. Ви бачили як танцюють частки пилу на сонячному промінні?

Танцюють частинки всередині клітини. Життя обрало рух.

Безодня ж образилася на Час. Він порушив її плани на спокій, стабільність і панування. Від безсилля

вона заплакала і полетіла на край всесвіту, де утворила Чорну діру. Безодня поглинала в неї все, що

порушувало її спокій і навчилася ховатися від Часу. А сльози Безодні впали на землю і утворили нові

маленькі безодні.

Час не знаходить Безодню в чорній дірі. Але це тимчасово. В нього є робота - діти безодні. Як тільки

вони наповнюються Туманом і Ніччю - Час приходить до них. А далі ви вже знаєте, що трапляється.

Народжується нове яйце. І що буде коли воно розколеться - нікому не відомо. І чи розколеться

воно?

До речі, ви знаєте, якщо будь який предмет довго обертати навколо його осі, то ми побачимо коло- яйце. Дівчата зроблять з нього писанку і подарують друзям на Великдень, а казковий злодій сховає в ньому смерть, мишка спробує розібити, а діти позбирають до кошика.

Час дає вибір тому, хто або що знаходиться всередині яйця. Він/вона/воно може залишитися в яйці у Безодні, або вийти назовні.

Він запитує. Поки ти думаєш Час пришвидшується, ти обираєш, а потім

В Безодні плину Часу немає... і якщо він піде, то шанси, що він повернеться дуже маленькі.

Мені здається він прийшов. Мій Час.

Треба обирати: я залишаюся тут всередині назавжди(ніколи), або стану чимось новим.

Мені тут добре.

Я все тут знаю. Тут тихо і спокійно. Тут немає руху.

Може не робити помилки і залишитися тут?

А може буде помилкою, якщо я залишуся?

Якщо я залишу свою Безодню, вона утворить Чорну діру?

Що там, назовні? Там небезпечно? Чи зможу я танцювати? З ким я буду? Хто я буду?

4. КИТИ (Оля Мацюпа)

Занурення

Журналіст: Як тебе звати?

Дівчинка з Азовсталі: Аліса!

Журналіст: Що ти хочеш сказати?

Дівчинка з Азовсталі: Хочу, щоб мене евакуювали.

Журналіст: Де ти знаходишся?

Дівчинка з Азовсталі: В бункері¹

1. Зона комфорту. Тут і там, і тут, і там, і...

Оповідач: Уявіть себе аквалангістом, який ниряє і вивчає водні безодні, з надією знайти мушлю з перлами або послання у пляшці, а потім впливає наверх і його друг каже, давай но наловимо лобстерів у сонячний полудень. Уявіть собі, що ви ловите цих лобстерів, сидячи у човні під легкими хмарами ви відчуваєте поштовх. *Поштовх у воді. Звук поштовху.* А потім темно і ви з цілим відром лобстерів, яких щойно наловили. Ви наче в темному тунелі, який все вужчає і вужчає. І от вас хвилею води виплюскує у воду і ви знову бачите світло. Лише через деякий час ви усвідомите, що вижили. Ви вижили, побувавши у пащі кита, який вас виплюнув, долею випадку, як і проковтнув. Вас би могли назвати пророком Йоною 21 століття. Важливо, що ви цього разу могли б скласти конкуренцію використаним поліетиленовим пакетам і великій кількості пластику. Все ж, уявіть, що вам вдалося вижити. Така ситуація дійсно відбулася одного разу з однією

культури міста Кельн, Міністерства культури і науки землі
Північної Рейн-Вестфалії в рамках концептуального фінансування
театру в землі Північної Рейн-Вестфалії.
У співпраці з 647FM, Кельн, та театром "Пафос", Мюнхен.
Paradeiser Performance e.V. підтримується фондом
Rheinenergiestiftung Kultur.

Березень, 2023